

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314201710
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314201710.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti o maloletú U. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. R. T. XXXX/XX, A., dieťa bytom u matky a v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, maloletej dcéry rodičov: matka N. J., nar. XX.X.XXXX, bytom M. R. T. XXXX/XX, A. a otca N. T., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, D. X., o zmenu úpravy styku otca s maloletou a zvýšenie výživného, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 9P 10/2014 - 89 zo dňa 13. januára 2015 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok okresného súdu vo výroku o zvýšení výživného, a vo výroku o zameškanom výživnom na maloletú U. T., nar. XX.X.XXXX tak, že výživné určené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 1P/1/2010-38 zo dňa 9.2.2010 na maloletú U. T., nar. XX.X.XXXX z v y š u j e zo sumy 50 eur mesačne na 75 eur mesačne, ktoré je otec p o v i n n ý počnúc 24.2.2014 platiť na U. vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

N e d o p l a t o k na zvýšenom výživnom na maloletú U. T., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 24.2.2014 do 13.1.2015 v celkovej sume 264,13 eur p o v o ľ u j e krajský súd otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

Návrh matky o zvýšenie výživného vo zvyšku z a m i e t a .

Vo zvyšku sa n e d o t ý k a rozsudku okresného súdu.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd výživné určené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 1P/1/2010-38 zo dňa 09.02.2010 zvýšil na maloletú U. zo sumy 50,- Eur mesačne na 90,- Eur mesačne počnúc od 24.02.2014 a uložil otcovi povinnosť túto výšku výživného platiť na maloletú U. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zameškané výživné v sume 444,86 Eur za obdobie od 24.02.2014 do 13.01.2015 povolil otcovi splácať v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd upravil aj styk otca s maloletou U. v bežný mesiac, v období počas letných prázdnin, počas vianočných sviatkov, počas jarých prázdnin, frekvenciu a rozsah stretnutí otca s maloletou okresný súd v samostatnom výroku svojho rozsudku i presne špecifikoval. Zároveň uložil matke povinnosť dieťa na styk s otcom pripraviť. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním zistil, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 1P/1/2010-38 zo dňa 09.02.2010 bolo určené výživné na maloletú (súd schválil dohodu rodičov) sumou 50,- Eur mesačne. Súčasne bol i upravený styk otca s dieťaťom, každý týždeň v mesiaci v čase od 10.00 hod. v sobotu do 17.00 hod. v nedeľu.

Vykonaným dokazovaním okresný súd dospel k záveru, že od doby pôvodnej úpravy výživného nastala taká zmena pomerov (podstatná), ktorá odôvodňuje i zmenu výšky výživného. V čase pôvodného rozhodnutia dieťa navštevovalo materskú školu, ku dňu rozhodovania súdu je žiačkou prvého stupňa základnej školy. S nástupom do školy a plnením povinnej školskej dochádzky sa zvýšili výdavky spojené so zabezpečením základných školských potrieb a pomôcok. Maloletá je silnejšej postavy, túto skutočnosť potvrdili zhodne obaja rodičia, sú zvýšené výdavky aj na oblečenie, pričom výdavky na oblečenie podľa názoru okresného súdu sa zvýšili i v dôsledku nástupu dieťaťa na základnú školu. Vzhľadom na telesnú dispozíciu dieťaťa (maloletá je silnejšej postavy) matka vynakladá aj ďalšie výdavky na zabezpečenie jeho pohybových aktivít. Tiež dieťa navštevuje školskú jedáleň, priemerne mesačné náklady na stravu sú v sume 20,- Eur. Navštevuje záujmové krúžky, s ktorými sú spojené i ďalšie výdavky na úhradu zápisného a ZRPŠ. Výdavky na dieťa preukazované matkou v priebehu vedeného konania (na stravu, hygienu, bývanie, zdravotnú starostlivosť a pod.) vyhodnotil okresný súd ako odôvodnené a primerané veku, zdravotnému stavu, školským povinnostiam a záujmom dieťaťa.

Otec tak ako v dobe pôvodnej úpravy je naďalej zamestnaný, v období od 25.02.2014 do 31.05.2014 bol práceneschopný. V mesiacoch jún 2014 až november 2014 nastalo mierne zvýšenie jeho čistého mesačného príjmu oproti mesiacom október 2013 až február 2014, keď jeho čistý mesačný príjem zodpovedá sume 435,24 Eur. Náklady so svojim zdravotným stavom otec nevyčísľil. Proti zvýšeniu výživného v matkou navrhovanej výške sa bránil tým, že mesačne spláca pôžičku vo výške 200,- Eur, ktorú si zobral na rekonštrukciu bytu, splatný daňový bonus musí vrátiť.

Matka dieťaťa v čase posledného rozhodovania súdu bola riešená dávkami v hmotnej núdzi, ku dňu aktuálneho rozhodnutia okresného súdu bola na materskej dovolenke s ďalším dieťaťom a poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur.

Hodnotením vykonaného dokazovania, s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa a preukázané pomery rodičov, dospel súd k záveru o primeranej výške výživného (zvýšeného) v sume 90,- Eur. Neprihliadal na obranu otca, že spláca pôžičku vo výške 200,- Eur, vychádzal z priority vyživovacej povinnosti otca k maloletej a splácanie pôžičky vo výške 200,- Eur mesačne, ktorú si zobral otec na rekonštrukciu bytu nemôže ísť na úkor výživy maloletého dieťaťa. Obdobne neprihliadal ani na tú okolnosť, že otcovi dieťaťa bol neoprávnene vyplácaný daňový bonus a tento musí vrátiť. Maloleté dieťa totiž nemôže znášať dôsledky nesprávnych rozhodnutí svojich rodičov.

Otcovi dieťaťa okresný súd za rozhodné obdobie - od 24.02.2014 do 13.01.2015 vyčísľil zameškané výživné v celkovej sume 444,86 Eur (táto suma vznikla otcovi v dôsledku zvýšenia jeho vyživovacej povinnosti - poznámka odvolacieho súdu) a túto sumu mu v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. povolil splácať v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným. Pri povolení splátok zameškaného výživného súd prihliadol na osobné, majetkové a zárobné pomery otca.

Okresný súd stretnutia otca s maloletým dieťaťom upravil v širšom rozsahu než v dobe pôvodnej úpravy, ide o rozsah stretnutí v prospech a v záujme maloletého dieťaťa. Navyše súd uviedol, že nemal preukázanú žiadnu okolnosť, ktorá by bránila takejto úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, konštatoval, že ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré je možné začať i bez návrhu.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec, jeho odvolanie smeruje do výroku rozsudku, v ktorom bola zvýšená jeho vyživovacia povinnosť na maloletú zo sumy 50,- Eur na 90,- Eur mesačne počnúc od 24.02.2014 a do súvisiaceho výroku o zameškanom výživnom. Argumentoval najmä, že on pred okresným súdom súhlasil so zvýšením výživného na sumu 70,- - 80,- Eur mesačne, na prvý pohľad tento kozmetický návrh, keďže od rozsudku sa odlišuje len sumou 10,- Eur mesačne, má pre neho a jeho život veľký význam. V poslednom období je často práceneschopný, prekonal zákernú chorobu, čo obmedzuje jeho možnosť uplatniť sa v pracovnom procese tak, aby mohol byť zaradený do náročnejšej práce v ktorej by mohol mať vyšší príjem. Pokiaľ je možné hodnotiť nárast mzdy na konci roka 2014 i za mesiace január a február 2015, je to dôsledok valorizácie minimálnej mzdy s účinnosťou od 01.01.2015. Okrem uvedeného príjmu iný príjem nemá a nepodieľa sa ani na prípadných ziskoch spoločnosti (rodinnej firmy). Príjem zodpovedá jeho odbornej kvalifikácii a zaradeniu.

Podľa jeho názoru, čo najviac mal. dcéra U. vzhľadom na jej zdravotný stav (veľká nadváha a z toho vyplývajúce zdravotné riziko) potrebuje je šport. Ten jej zabezpečuje on osobne, maloletá rada pláva, chodí s ňou v Dolnom Kubíne pravidelne do Aquaparku, čo priemerne mesačne stojí okolo 40,- až 60,- Eur. Ide o jediný aktívny šport, ktorý maloletá dcéra má rada, navyše jeho stretnutia s maloletou sú časovo obmedzené a nepodarilo sa mu maloleté dcéru viesť k ďalšiemu športu.

Otec dieťaťa žiadal odvolací súd, aby v rámci zmeny rozsudku okresného súdu bolo mu umožnené s dcérou telefonický kontakt 3 x týždenne, v pondelok, štvrtok a nedeľu v trvaní aspoň desať minút, nie je to v neprospech dieťaťa. Ďalej poukazoval na to, že je pre neho problematické dostávať dcérine výsledky zo školy, žiada umožniť prístup k jej žiackej knižke. Matka uvádza, že dcéra údajne nemôže navštevovať ďalšie krúžky z dôvodov finančnej nedostatočnosti, dobre pritom vie, že starí rodičia maloletej z jeho strany sú ochotní uhrádzať toľko krúžkov a aj iných aktivít, koľko by zvládla. Matka o ponuku nejavi záujem. On žiada zohľadniť príjmové pomery na svojej strane a na tomto základe navrhuje zvýšiť výživné na sumu 70,- Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukazovala najmä na svoj postoj v konaní, keď zo sumy žiadaného výživného 120,- Eur upustila, súhlasila s výškou 90,- Eur, myslí si, že z jej strany je to veľkorysý ústupok, nakoľko otec dieťaťa tvrdil, že viac ako 60,- Eur platiť nemôže. Namietala hodnovernosť správy o príjme otca, túto vyhotovila jeho sestra, ktorá vo firme pracuje ako mzdová účtovníčka. Preukazuje to aj okolnosť, že otec maloletej uzavrel zmluvu o flexi pôžičke s VÚB vo výške 12.000,- Eur s lehotou splatnosti 120 mesiacov, pýta sa, z čoho platí skoro 200,- Eur mesačne na hypotéku. Jej priateľ platí dcére stavebné sporenie a úrazové poistenie a nevie, ako by žila, keby sa o ňu nestaral. Aj ona podporovala záujem maloletej dcéry o krúžkovú činnosť, v minulosti navštevovala tri krúžky týždenne, a to výtvarný, tanečný a anglický, chodila domov unavená, často vyčítala jej, že nemôže ísť von. Ona podporuje aj voľno časové aktivity maloletej, sánkujú sa, prechádzajú, priateľ naučil dcéru bicyklovať, navštívili tri zámky, boli sa kúpať, v Zoo, dcéra bola v týždennom dennom tábore, kúpili jej veľký bazén, denne plávala.

Čo sa týka telefonátov, naďalej platí mimosúdna dohoda 3x týždenne, v pondelok, štvrtok, nedeľa, o 20.00 hod. do 21.00 hod. kedy sa jej môžu dovolať aj starí rodičia. Mimo týchto dní telefón vypína, kvôli neustálemu obťažovaniu, ktoré stále trvá aj počas ostatných dní i v neskorých nočných hodinách. Túto situáciu riešili aj za pomoci kolíznej opatrovníčky, keď otec prisľúbil, že takto konať nebude. Otec má kontakt aj na triednu učiteľku maloletej, je pravidelne informovaný o známkach a tiež, keď si chodí po dcéru, má možnosť nahliadnuť do žiackej knižky, o čo však ani raz nepožiadala. Matka poukazovala v písomnom vyjadrení aj na zdravotný stav otca dieťaťa, keďže sa ambulantne lieči v psychiatrickej ambulancii a bol i hospitalizovaný, vyjadrila obavu, či vzhľadom na zdravotný stav je otec schopný postarať sa o maloletú dcéru. Považovala sumu 90,- eur mesačne za adekvátnu veku a potrebám maloletej dcéry, uviedla, že každý rodič by sa mal snažiť svojmu dieťaťu zabezpečiť slušný a spokojný život. S rozhodnutím okresného súdu plne súhlasila, lebo bolo spravodlivé.

Kolízny opatrovník písomné vyjadrenie k odvolaniu otca nepredložil.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec v

rozsahu danom v § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a postupom podľa § 156 ods.3 O.s.p., § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch (zvýšenia výživného a zameškaného výživného) zmenil podľa § 220 O.s.p.. Odvolaním nenapadnutých výrokov sa nedotýkal.

Krajský vyhodnotil odvolanie otca za čiastočne opodstatnené.

Podľa zákonnej úpravy ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, môže súd zmeniť i dohody a súdne rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti.

Pri zmene výšky výživného musí byť preukázaná taká zmena pomerov, ktorá závažnejším spôsobom od doby pôvodnej úpravy výživného sa prejavuje v možnostiach a schopnostiach rodičov a v odôvodnených potrebách maloletej. Vykonané dokazovanie preukázalo, že návrh matky o zvýšenie výživného má svoj právny základ. Preukázateľne výživné určené pôvodným rozsudkom ešte v roku 2010 v sume 50,- Eur nepostačuje na úhradu odôvodnených potrieb maloletej, ktorá kým v dobe pôvodnej úpravy navštevovala materskú škôlku, v aktuálnej dobe rozhodovania je žiačkou základnej školy. V súvislosti s biologickým vývinom maloletej, s plnením jej školských povinností sú spojené nielen bežné výdaje, ale aj výdaje vyššie než boli v dobe pôvodnej úpravy. Je správne a spravodlivé, aby na zvýšených odôvodnených výdajoch svojich maloletých detí sa podieľali obaja rodičia, teda nielen rodič v starostlivosti ktorého sa dieťa nachádza, ale i rodič, ktorý dieťaťu osobnú starostlivosť neposkytuje. Pritom výška výživného je limitovaná možnosťami a schopnosťami povinného rodiča, jeho životnou úrovňou, jeho výdajmi, treba prihliadať aj na plnenia tzv. nemateriálnej povahy, ktoré povinný rodič v prospech svojho maloletého dieťaťa poskytuje.

Príjem matky oproti pôvodnej úprave výživného sa podstatným spôsobom nezmenil, zvýšila sa jej vyživovacia povinnosť, keď v aktuálnej dobe rozhodovania má vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu maloletému dieťaťu.

U otca výrazná zmena pomerov nenastala, tak ako v dobe pôvodnej úpravy mal vyživovaciu povinnosť k maloletej U., táto naďalej trvá, pritom nejaké markantné zvýšenie jeho čistého mesačného príjmu oproti pôvodnej úprave výživného tiež preukázané nebolo. Okolnosť, že pracuje v rodinnej firme, nemôže znamenať automaticky spochybnenie správy o jeho príjme. Zamestnávateľ totiž je pre účely súdneho konania povinný predkladať pravdivé údaje vychádzajúce zo mzdových podkladov, potvrdenie zamestnávateľa o príjme otca nebolo vyvrátené dôkazom opaku a iba podozrievavosť matky nebolo možné kvalifikovať ako relevantný dôkaz spôsobilý vyvrátiť právnu silu potvrdenia zamestnávateľa o uvádzanom čistom mesačnom príjme otca.

Odvolací súd nespochybňuje tie výdaje, ktoré matka v súdnom konaní preukazovala ako i to, že na opodstatnených zvýšených výdajoch má povinnosť sa podieľať aj druhý rodič, teda otec. Aj z tohto pohľadu bol správny záver okresného súdu, keď konštatoval prioritu vyživovacej povinnosti otca k maloletej a neprihliadal na ním uvádzaný výdaj, splácanie hypotekárneho úveru v sume približne okolo 200,- Eur mesačne, keďže výživné na maloleté dieťa má prioritu pred akýmkoľvek výdajom maloletého dieťaťa.

Krajský súd sa nestotožnil s navrhovanou výškou výživného odvolateľom v sume 60,- - 70,- Eur na maloletú, ide o výživné, ktoré nevyjadruje mieru podielu otca na úhrade zvýšených nákladov súvisiacich s výchovou maloletej. Za primeranú výšku výživného vzhľadom na preukázané odôvodnené potreby maloletej, ďalej na plnenie nemateriálnej povahy zo strany otca, krajský súd vyhodnotil sumu 75,- Eur mesačne za výživné štandardné. Pri tejto úvahe odvolací súd prihliadal i na tú okolnosť, že otcovi napadnutým rozsudkom bol upravený styk s maloletou v širšom rozsahu, tak bežný mesiac, ako aj cez letné prázdniny, cez zimné prázdniny. Treba aj rozsah takto stanovených stretnutí zohľadniť, keďže počas týchto stretnutí je nepochybné, že bude poskytované finančné zabezpečenie pre maloletú v rodinnom prostredí otca. Ďalším nemateriálnym plnením je podporovanie športového záujmu maloletej

otcom, najmä pokiaľ ide o návštevu plavárne. Opätovne ide o podporu takej povahy, ktorú je nutné zohľadniť pri zmene výšky výživného.

Vzhľadom na súhrn všetkých hore uvedených okolností, vek maloletej, jej odôvodnené potreby, čistý mesačný príjem otca a plnenia z jeho strany s charakterom nemateriálnej povahy, krajský súd v rámci zmeny rozsudku okresného súdu výživné na maloletú zvýšil zo sumy 50,- Eur na 75,- Eur mesačne a otcovi uložil povinnosť túto výšku výživného platiť na maloletú dcéru počnúc od 24.02.2014 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. V dôsledku zvýšenia výživného vznikol otcovi rozdiel medzi doterajšou výškou výživného (pôvodnou) a zvýšenou sumou, tento nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 24.02.2014 do 13.01.2015, t.j. do dňa rozhodnutia okresného súdu, zodpovedá sume 264,13 Eur, túto povolil postupom podľa § 160 ods. 1 O.s.p. krajský súd otcovi splácať v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok, nezaplatením, čo i len jednej splátky. Za obdobie od 01.03.2014 do 31.12.2014 v dôsledku zvýšenia výživného bol otec povinný zaplatiť výživné v sume vyššej o 250,- Eur (10x25,- Eur), za obdobie od 24.02.2014 do 28.02.2014 v sume vyššej o 4,46 Eur (5dní x 0,892 Eur), za obdobie od 01.01.2015 do 13.01.2015 v sume vyššej o 9,67 Eur (t.j. 12 dní x 0,806 Eur).

Keďže krajský súd hodnotiac súhrn všetkých skutočností považoval za primerané výživné sumu 75,- Eur mesačne, musel vo zvyšku návrh matky o zvýšenie výživného zamietnuť.

Krajský súd sa nedotýkal rozsudku vo výroku úpravy styku otca s maloletou, pretože označený výrok rozsudku odvolaním napadnutý nebol. Pokiaľ otec sa domáhal zmeny rozsudku vo vzťahu k vymedzeniu rozsahu a počtu telefonických hovorov s dieťaťom v priebehu jedného týždňa, v danom štádiu rozhodovania podmienky pre takúto zmenu rozsudku neboli. Súd prvého stupňa túto otázku v konaní neriešil (nemal ani dôvod) navyše ústretový prístup matky v tejto otázke (realizované na základe mimosúdnej dohody) vyplýva z obsahu jej písomného vyjadrenia k odvolaniu otca.

Podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. krajský súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože jeho predmetom bola vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré bolo možné začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .